

Pressmeddelande

4 mars 2024

Ensidigt fokus på excellens riskerar undergräva forskningens samhällsnytta

För att göra akademisk karriär krävs superspecialisering och publiceringar i ansedda internationella tidskrifter. Excellent forskning ska alltid eftersträvas, men om det enda som räknas är antalet publiceringar i de högst rankade tidskrifterna försvinner utrymme och intresse för samverkan med det omgivande samhället. Det visar en ny antologi till ESO.

- Forskningen om politik och samhälle måste nyttiggöras genom samverkan med det omgivande samhället. Forskare i elfenbenstorn är särskilt dåligt i samhällsvetenskaperna, menar Jonas Eliasson, en av redaktörerna för antologin.

I antologin ”I samhällets tjänst?” ger tolv kvalificerade författare i nio olika bidrag sina ofta personliga, men också vetenskapliga, iakttagelser av den samhällsvetenskapliga forskningens villkor i Sverige. En huvudfråga är om incitamenten i akademien är tillräckliga för att nyttiggörandet av forskningen i samhället ska prioriteras av forskarna.

- Det är inte meriterande att delta i det offentliga samtalet. Om forskare ensidigt fokuserar på publiceringar i de högst rankade internationella tidskrifterna kan incitament att portionera ut forskningsresultaten också uppstå. Det innebär att helhetsperspektiv och ackumulerad kunskap kan försvinna, säger Jonas Eliasson.

När skattemedel används för att finansiera forskning är det rimligt att resultaten kommuniceras till beslutsfattare och politiker genom att forskare medverkar som experter i utredningar och uppdrag. För att forskare ska vilja satsa på samverkan måste den därför premieras i tjänstetillsättningar och befordringar i akademien. Staten kan, t.ex. via forskningsråden, också öka kraven på att forskare som finansieras med offentliga medel ska delta i det offentliga samtalet.

Antologin, som utgör ett inspel till den kommande forskningspropositionen som ska fokusera på excellens, internationalisering och innovation, presenteras på ett seminarium idag. Seminariet går att ta del av i efterhand på expertgruppens hemsida www.eso.expertgrupp.se.

För frågor och mer information, kontakta Jonas Eliasson 076–393 30 12 eller kansli-
chef Lena Unemo, tel. 08–405 82 80.

Expertgruppen för Studier i Offentlig ekonomi (ESO) breddar och fördjupar underlaget för samhälls-ekonomiska och finanspolitiska avgöranden. Genom oberoende studier bidrar ESO till samhällsdebatten och blir en brygga mellan forskning och politik. ESO är en kommitté under Finansdepartementet.
www.eso.expertgrupp.se